

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ НАВИЧКИ ЧИТАННЯ У БУКВАРНИЙ ПЕРІОД НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

О. В. Вашуленко

Одним із шляхів забезпечення повноцінного розвитку кожної особистості є диференційований підхід до організації навчальної діяльності учнів. Особливої актуальності він набуває у 1-му класі, оскільки рівень підготовки дітей, які приходять до школи, різний. Реалізація диференційованого підходу дає можливість створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень матиме рівні можливості для успішного формування й удосконалення навички читання, відчуватиме свою успішність, інтелектуальну спроможність, що зробить продуктивним сам процес навчання.

Диференційований підхід до формування навички читання у букварний період навчання грамоти має системний характер і здійснюється у декілька етапів: визначення критерію, на основі якого учні об'єднуються в групи; здійснення діагностики за обраним критерієм; об'єднання учнів у групи з урахуванням результатів діагностики; вибір способів та засобів диференціації; розроблення різнорівневих завдань для всіх груп; реалізація диференційованого підходу на різних етапах уроку; діагностувальний контроль результатів роботи учнів, відповідно до якого може змінюватися склад груп, зміст і вид диференційованих завдань.

Диференційоване навчання може організовуватися на основі різних засобів, а саме: навчальних завдань, зміст яких диференціюють за ступенем складності (репродуктивні, продуктивні, творчі) і за обсягом (зменшення або збільшення кількості завдань); джерел навчального матеріалу (підручник, навчальний посібник, дидактичний матеріал тощо); форм організації навчальної діяльності (фронтальна, групова, парна, індивідуальна, на вибір); темпу оволодіння навчальним матеріалом; обсягу та характеру допомоги, яка надається під час виконання роботи (максимальна, часткова, мінімальна); методів контролю та корекції навчальних досягнень учнів.

Проте основним засобом диференціації визначено диференційовані навчальні завдання (С. Логачевська, О. Савченко, П. Сікорський, І. Унт). Систему різнорівневих завдань для формування й удосконалення навички читання варто будувати на основі таких принципів: *дидактичного* (науковість, послідовність, доступність, систематичність) – урахування етапу навчання, добір адекватних методів, прийомів, засобів навчання залежно від досягнутого рівня читацької навички; *лінгвометодичного* – увага до матерії мови (розвиток уміння чути особливості вимови, правильна артикуляція звуків), оцінювання виразності мовлення (використання у мовленні експресивної лексики), розвиток чуття мови (усвідомлене сприйняття правильності свого і чужого мовлення, уміння усно та письмово висловлювати свої думки); *психологічного* – урахування рівня розвитку пам'яті, уваги і мислення першокласників, що забезпечує максимальну індивідуалізацію у навчанні читати.